

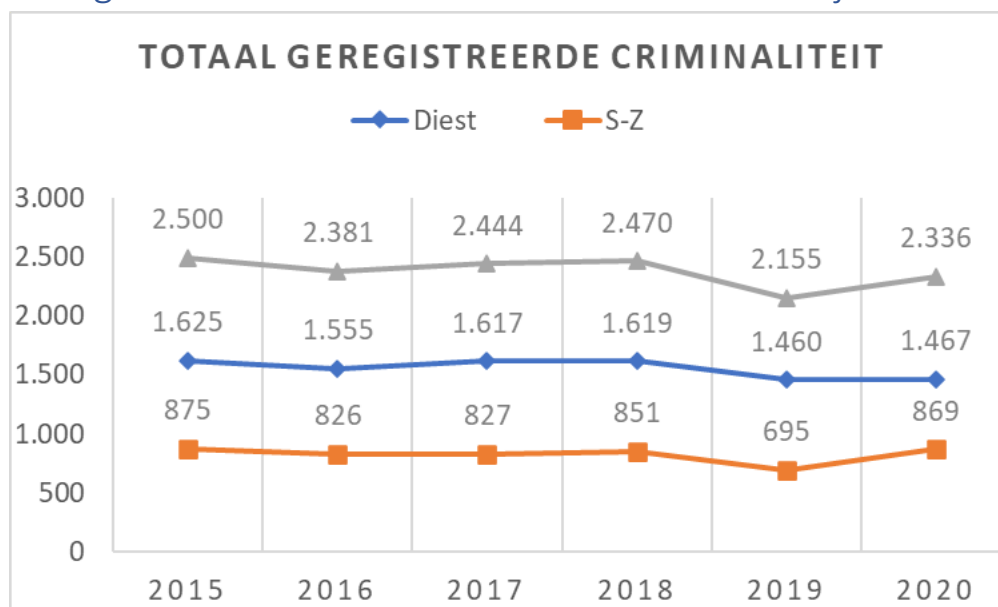
Veiligheidsbeeld 2020 PZ Demerdal-DSZ

Afkorting S-Z= Scherpenheuvel-Zichem

Bronnen:

- Criminaliteitsbarometer 2018-2021 en vroeger (Federale politie DGR/DRI/BIPOL – afsluiting databank 23.04.2021)
- Zware diefstallen uit gebouwen en/of hun aanhorigheden 2020 PZ Demerdal-DSZ (Federale politie CSD/AIK Leuven/strategische analyse – Geysens Kim en Greet Juchtmans)
- Nationaal veiligheidsplan 2016-2019 prioritaire gerechtelijke fenomenen – barometer Politiezone Demerdal-DSZ (Federale politie DGR/DRI/BIPOL – ANG – datum afsluiting 23.04.2021)
- Jaaroverzicht verkeersongevallen lichamelijk letsel 2020 (Federale politie DGR/DRI/BIPOL – afsluiting databank 31.01.2021)

Geregistreeerde criminaliteit: totaal aantal misdrijven

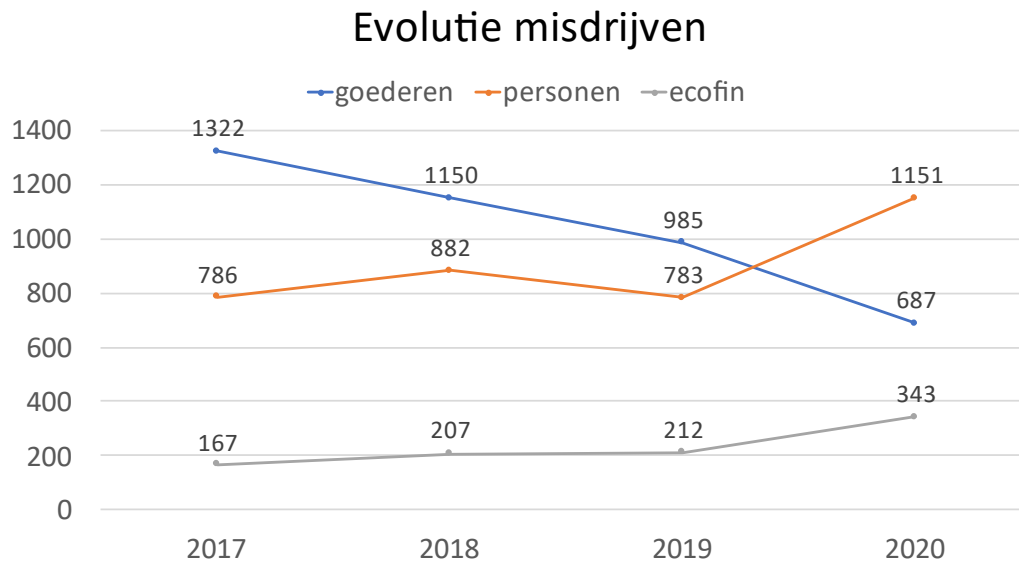
Deze grafiek geeft het totale aantal geregistreeerde misdrijven weer. Het gaat hier zowel om pogingen als voltooide misdrijven.

In totaal telden we in de politiezone 2.336 misdrijven in 2020. 37 % daarvan gebeurde in Scherpenheuvel-Zichem, 63 % in Diest. Het aandeel van Scherpenheuvel-Zichem is daarmee licht gestegen in vergelijking met de vier vorige jaren, toen het schommelde rond 33 %. Ook in de absolute cijfers zien we de stijging van het aantal geregistreeerde misdrijven in S-Z. In 2020 ligt het aantal hoger dan in de vier jaar ervoor. Het blijft wel onder het getal van 2015 (875). In 2019 tekende S-Z een historisch laag aantal misdrijven op (695).

In Diest ligt de geregistreeerde criminaliteit in 2020 ongeveer in dezelfde lijn als vorig jaar (1.467 vs 1.460). Het aantal misdrijven ligt lager dan de jaren daarvoor.

Voor Politiezone Demerdal-DSZ als geheel zien we dat de criminaliteitscijfers hoger liggen dan vorig jaar, maar lager dan de jaren daarvoor.

Opsplitsing per type misdrijf

Het aantal **misdrijven tegen goederen** blijft dalen, zelfs nog sterker dan de vorige jaren reeds het geval was. In 2020 is er een duik met 298 feiten (vorig jaar een daling met 165 feiten). Het gaat hier vooral om diefstallen en beschadigen van eigendom (vandalisme).

In de categorie **misdrijven tegen personen** zien we dan weer het omgekeerde. De vorige jaren schommelde het aantal een beetje, maar in 2020 ging het plots steil omhoog. Met een stijging van 386 feiten belanden we zelfs een pak hoger dan de misdrijven tegen goederen.

Dit ziet er op het eerste gezicht erg verontrustend uit, maar van deze 386 extra feiten zitten er 360 in de categorie Volksgezondheid. De andere fenomenen binnen dit type zijn vooral Drugs en Slagen en verwondingen.

De derde categorie is de categorie ecofin, of **economische en financiële misdrijven**. Deze categorie ligt een pak lager dan de twee andere, maar we zien al enkele jaren een stijgende trend. In 2020 zien we opeens een veel grotere stijging. Het gaat hier vooral om een toenemende registratie van internetgerelateerde misdrijven (bedrog en informaticacriminaliteit).

Top 10

Jaar	Diest					S-Z					totaal 2020
	2016	2017	2018	2019	2020	2016	2017	2018	2019	2020	
Diefstal en afpersing	616	680	528	458	246	274	236	234	185	146	392
Volksgezondheid	-	-	4	6	257	-	-	0	0	108	365
Drugs	105	170	196	205	203	45	63	70	41	79	282
Beschadigen van eigendom	187	131	135	146	106	79	93	81	62	69	175
Bedrog	64	75	64	75	105	32	28	42	42	66	171
Informaticacriminaliteit	24	27	38	40	94	15	12	21	34	65	159
Misd. tg lich. integriteit	126	110	128	106	81	80	59	58	74	70	151
Bevolkingsregister	58	48	55	54	48	70	60	87	52	59	107
Misd. andere morele waarden en gevoelens	59	53	49	54	60	48	39	43	24	31	91
Misd. openbare veiligheid	45	36	41	40	35	15	20	20	25	29	64

Bij een stijging tegenover 2019, is het vakje van 2020 rood gekleurd, bij een daling is het groen.

De top 10 blijft door de jaren heen bevolkt door dezelfde categorieën, met **Diefstal en afpersing** (= woningbraak, autodiefstal, fietsdiefstal, winkeldiefstal, zakkenrollerij, afpersing, enz) op kop. We zien in deze categorie al het vierde jaar op rij een significante daling, maar in de 2020 is de daling ongezien groot, met zelfs 233 feiten minder dan vorig jaar. Vooral in Diest is de daling spectaculair: met 46%.

Een duidelijk gevolg van de coronacrisis is een nieuwkomer in de top 10, die zich al meteen in de tweede positie heeft genesteld: **Volksgezondheid**. Terwijl deze categorie voorheen verwaarloosbaar was, tekenden we vorig jaar 365 gevallen op: 257 in Diest en 108 in Scherpenheuvel-Zichem. Het gaat hier bijna steeds over weigering of verzuim van het naleven van de maatregelen.

Drugs blijven rond de aantallen van de vorige jaren schommelen, met een iets hoger aantal in S-Z dan gewoonlijk. Meer informatie vindt u verder in dit rapport.

Beschadigen van eigendom: daling met 30 feiten tegenover 2019 -vooral vandalisme – 167 feiten.

Bedrog: hier zien we een duidelijke stijging in beide steden, van 111 feiten naar 171 - vooral oplichting (140 feiten), in mindere mate misbruik van vertrouwen (15 feiten).

Informaticacriminaliteit is aan een opmars bezig. In 2018 stond deze categorie nog op de 13de plaats, in 2019 op de 8ste en in 2020 op de 6de plaats. We spreken hier over de registratie van informaticacriminaliteit in strikte zin: “specifieke strafbaarstellingen betreffende aanslagen op de veiligheid van een systeem of de integriteit van de in een informaticasysteem opgeslagen gegevens”. Met andere woorden: het toestel zelf of de gegevens erop worden gemanipuleerd. We bespreken dit later meer in detail.

Misdrijven tegen de lichamelijke integriteit: daling met 23 feiten – het gaat hier vooral om opzettelijke slagen en verwondingen (zowel binnen als buiten de familie) - details: zie later in dit rapport.

Bevolkingsregister: geen verschil tegenover 2019 - vooral ambtshalve schrappingen.

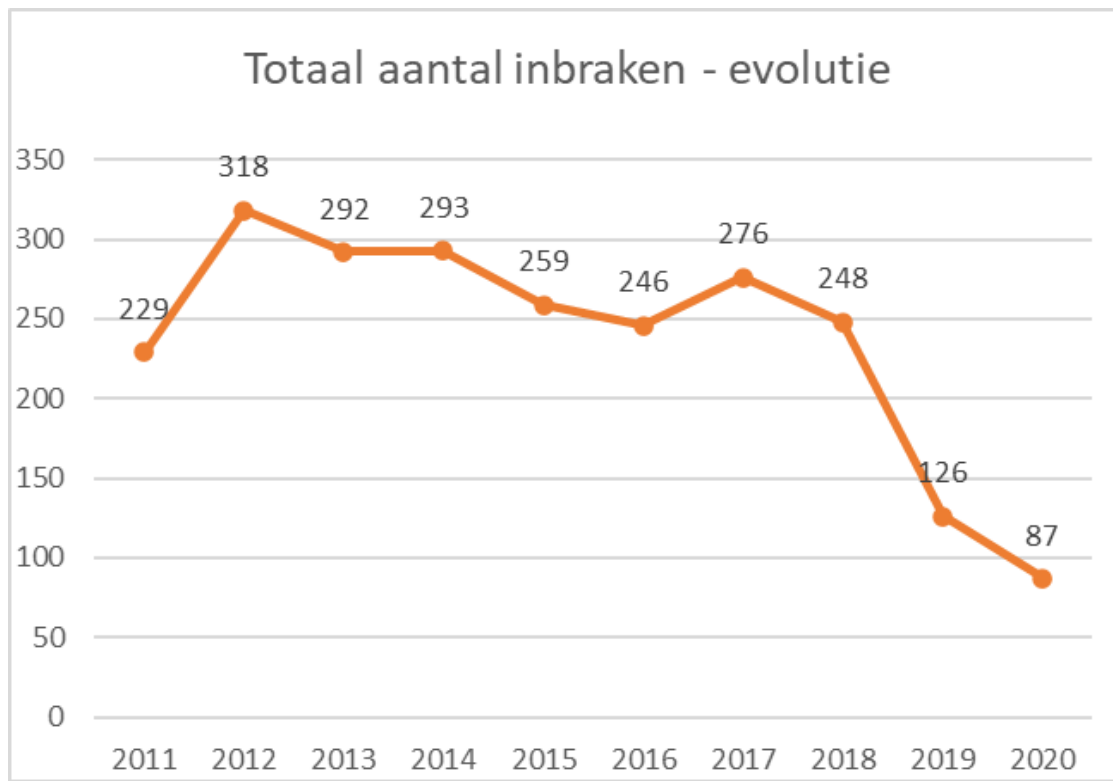
Misdrijven tegen andere morele waarden en gevoelens: hoger dan vorig jaar, maar op dezelfde lijn als de jaren daarvoor - belaging (43 feiten) , schending van de eer (37 feiten).

Misdrijven tegen de openbare veiligheid: niet afwijkend ten opzichte van de vorige jaren - vooral bedreigingen – 62 feiten.

Zware diefstallen uit gebouwen (inbraak)

De cijfers betreffen zowel pogingen als effectieve diefstallen.

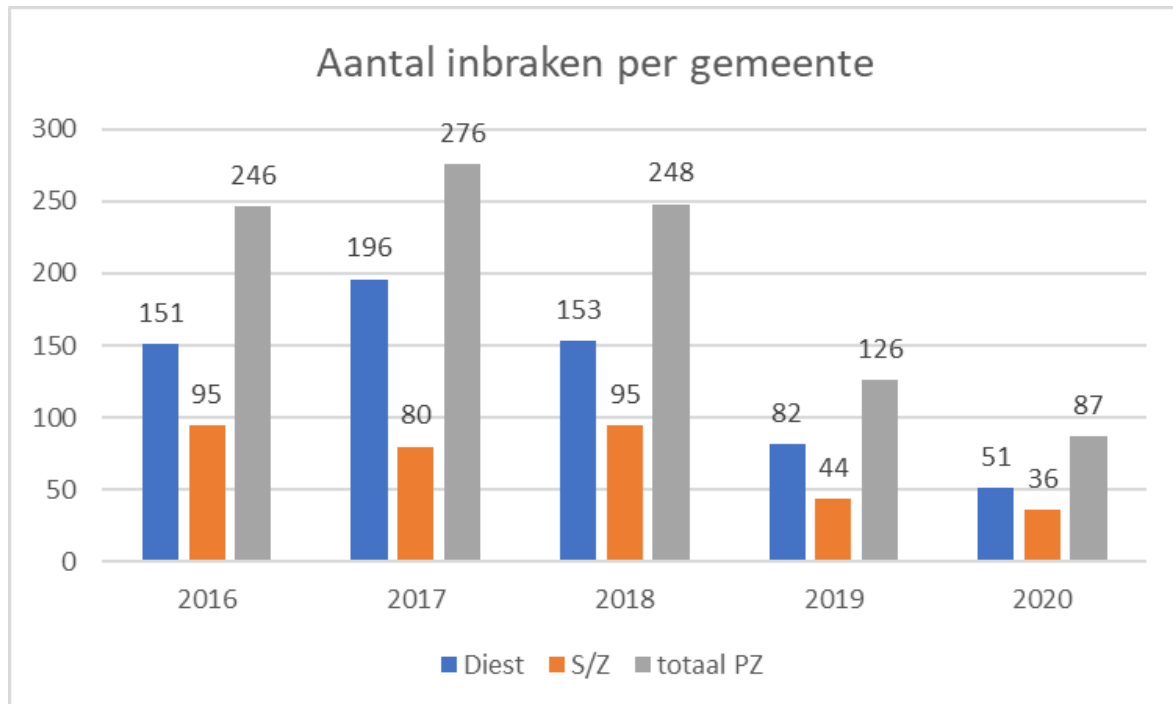
Evolutie

In 2011 lag het aantal zware diefstallen uit gebouwen in PZ Demerdal-DSZ nog onder de 250 feiten. In 2012 was er een sterke toename tot het hoogste niveau van de voorbije 10 jaar. Daarna zette een dalende trend zich in en zo kwam het aantal in 2016 terug onder 250.

Na een toename in 2017 met 12 %, kenden we in 2018 terug een daling naar ongeveer hetzelfde aantal als in 2016. In 2019 halveerde het aantal feiten bijna tot 126. In 2020 werden nog eens 31% minder feiten gepleegd. Dat brengt ons op het laagste aantal dat ooit geteld is sinds de start van de gedetailleerde opvolging in 2003.

Per gemeente

De daling van het aantal inbraken in PZ Demerdal als geheel is ook te zien in de cijfers van beide steden. In Diest was de daling het meest uitgesproken: 31 feiten of bijna 38% minder. In Scherpenheuvel-Zichem werden 8 feiten minder gepleegd, wat overeenkomt met een daling van ongeveer 18%. Beide steden komen hiermee op het laagste niveau van de afgelopen 10 jaar.

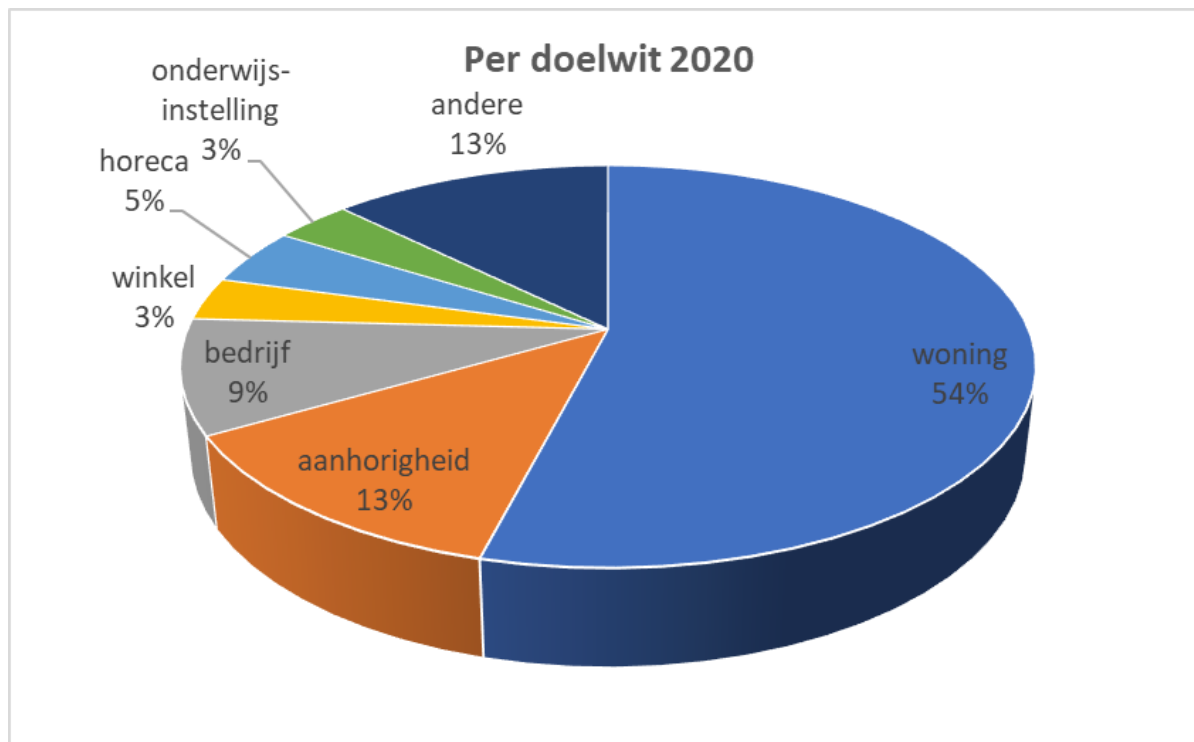
Het aantal inbraken ligt in Diest steeds hoger dan in S-Z. In 2020 kwamen de cijfers vrij dicht bij elkaar te liggen, 51 inbraken in Diest tegenover 36 in Scherpenheuvel-Zichem.

Geografisch

Zowel voor Diest als Scherpenheuvel-Zichem kunnen we spreken over een grote spreiding van de inbraken. Ze zijn iets meer geconcentreerd in het centrum van Diest en Scherpenheuvel en in de dorpskernen van Testelt en Zichem. Ook in Schoonaerde werden een aantal feiten relatief dicht bij elkaar gepleegd.

Het hoogste aantal feiten werd gepleegd op het industrieterrein van Webbekom, namelijk 8 feiten (waarvan 5 in de nacht van 28 op 29 april, alle vijf firma's in hetzelfde gebouw).

Per doelwit

54% van de inbraken gebeurde in een woning/verblijfplaats. Het aandeel van de woninginbraken ten opzichte van het totale aantal inbraken ligt hiermee het laagst van de afgelopen 10 jaar. Op de tweede plaats staan inbraken in aanhorigheden (erf, tuinhuis, garage, opslagplaats) en andere (kantines, gebouwen in aanbouw, ...) beide met 13%. Daarna volgen bedrijven met 9% en horeca met 5%. Scholen en winkels sluiten de rij met allebei 3%.

Hieronder zien we de evolutie van de absolute cijfers.

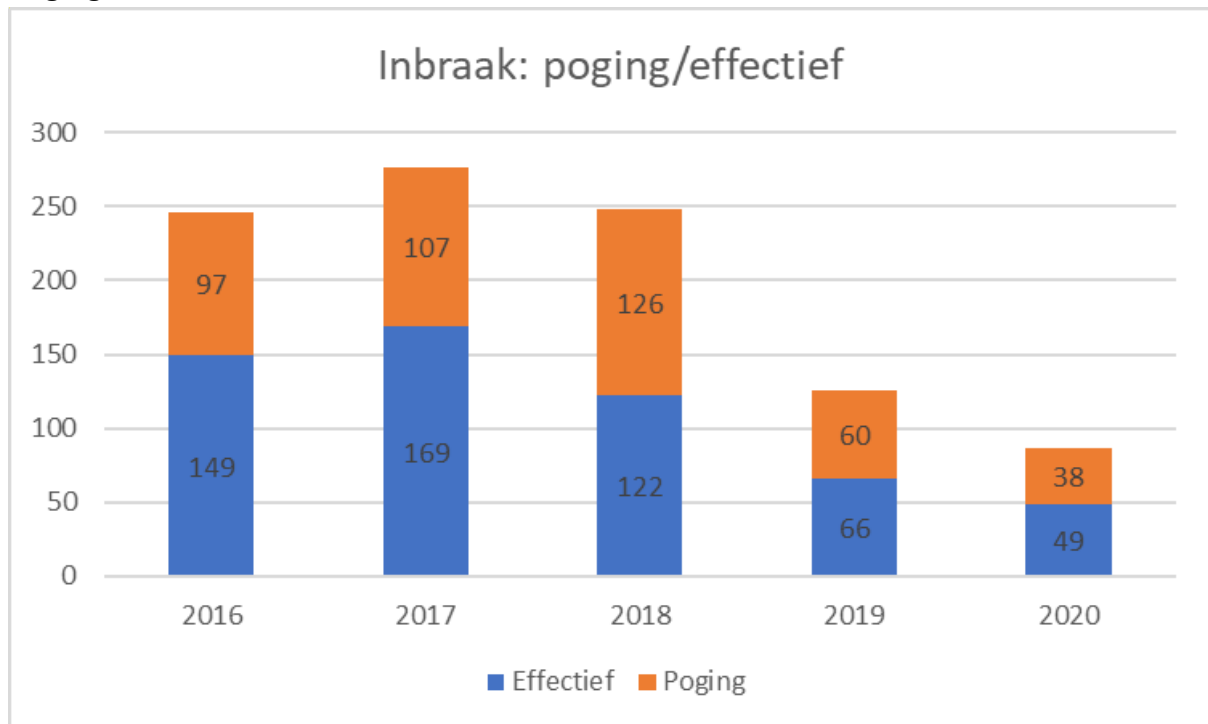
Doelwit	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Woning	201	175	163	152	73	47
Aanhorigheid	15	21	28	25	9	11
Bedrijf	9	10	30	10	5	8
Winkel	5	10	17	11	17	3
Horeca	6	12	5	5	9	4
Onderwijsinstelling	2	3	7	7	4	3
Andere	21	15	26	38	9	11
TOTAAL	259	246	276	248	126	87

We noteren voor het zesde jaar op rij een daling in het aantal **woninginbraken**. De daling van 2019 was ongezien groot, 2020 gaat verder op hetzelfde elan met een daling van 35%.

Tussen 2011 en 2020 schommelde het aandeel van woningen in het totaal van de zware diefstallen uit gebouwen in PZ Demerdal-DSZ tussen 54,0% (in 2020) en 77,6% (in 2015). In 2020 was het aandeel dus het laagst van de afgelopen 10 jaar en ook een stuk lager dan het gemiddelde over die 10 jaar.

Winkels en horeca, die in 2019 gestegen waren, zitten in 2020 op hun laagste punt , net zoals onderwijsinstellingen. De andere categorieën kenden een stijging tegenover het jaar ervoor, maar blijven onder de aantallen van de jaren voor 2019.

Poging/effectief

In de PZ Demerdal-DSZ werd iets meer dan 56% van de zware diefstallen uit gebouwen voltooid, d.w.z. dat er tijdens de inbraak ook effectief goederen ontvreemd werden. In 2019 was dat iets minder met 52,4%.

De slaagkansen in de PZ Demerdal-DSZ liggen onder het arrondissementele gemiddelde, dat rond 60% draait (58,2% in 2020).

Opgesplitst per gemeente:

Inbraken 2020	Poging	Effectief
Diest	20 (39,2%)	31 (60,8%)
Scherpenheuvel-Zichem	18 (50%)	18 (50%)

Betreden/niet betreden

Daarnaast zien we dat de inbrekers in PZ Demerdal-DSZ in 31% van de gevallen het gebouw niet binnengeraakt zijn (60 betreden tegenover 27 niet betreden). In 11 gevallen werd het gebouw wél betreden, maar werd er geen buit gemaakt.

Risicograad woninginbraak

De risicograad per gemeente wordt berekend op basis van het aantal zware diefstallen uit een 'woning/verblijfplaats' per 10.000 wooneenheden in die gemeente.

De rangschikking gaat van hoge naar lage risicograad, op 30 gemeenten.

Gemeente	Risicograad 2019	Risicograad 2020	Rangschikking 2019	Rangschikking 2020
ARRO Leuven	56,52	43,35		
Diest	34,91	22,32	24	23
S-Z	30,79	19,32	27	26

In 24 van de 30 gemeenten van het arrondissement Leuven nam de risicograad in 2020 af. Ook Diest en S-Z kenden een sterke daling van de risicograad. Desalniettemin schoven ze allebei één plaats naar boven in de rangschikking (Diest van de 24ste naar de 23ste plaats; S-Z van de 27ste naar de 26ste plaats).

Diest zakte in 2019 onder de graad van arrondissement Leuven, en zit ook in 2020 ver onder het gemiddelde is. Dit is opmerkelijk, aangezien Diest doorgaans net boven de gemiddelde risicograad van het arrondissement hangt. Diest komt hiermee dicht in de buurt van Scherpenheuvel-Zichem, dat zoals altijd onder het gemiddelde van het arrondissement ligt.

Beide steden behoren -samen met een 5-tal andere oostelijk gelegen gemeenten - tot de laagste "risico-categorie" van het arrondissement Leuven.

Andere vermogensdelicten

	Diest					Scherpenheuvel-Zichem				
	2016	2017	2018	2019	2020	2016	2017	2018	2019	2020
Autodiefstal *	4	14	6	4	0	0	2	1	5	1
Diefstal uit/aan voertuig	34	48	42	19	9	18	17	12	6	18
Fietsdiefstal	97	100	61	89	32	36	17	12	14	11
Bromfiets- of motodiefstal	9	2	6	0	2	2	3	6	0	0
Zakkenrollerij	46	50	29	40	17	15	6	12	11	3
Winkeldiefstal	85	89	65	68	36	9	19	15	31	9

* incl. 1 garagediefstal

Het totale aantal vermogensdelicten is in 2020 bijna gehalveerd tegenover 2019.

In Diest zien we een daling op alle fronten behalve bromfiets- of motodiefstal, in Scherpenheuvel-Zichem eveneens, behalve in diefstal uit of aan voertuigen.

In de hele politiezone werd slechts 1 **voertuig gestolen**.

Diefstal uit of aan een voertuig ligt in Diest een pak lager dan de vorige jaren, In S-Z is er een stijging tot 18 feiten, wat op dezelfde hoogte ligt als in 2016 en 2017.

De **fietsdiefstallen** kenden in 2019 een stijging, maar zijn nu opnieuw gedaald. Met 36 fietsdiefstallen in Diest en 11 in S-Z zijn ze het laagst van de voorbije 5 jaar. De meeste fietsen worden nog steeds gestolen aan de treinstations.

In de hele politiezone werden er 2 **diefstallen van bromfiets of moto** genoteerd.

Zakkenrollerij zakte spectaculair in beide steden, net zoals **winkeldiefstal**.

Drugs

	2016	2017	2018	2019	2020
Bezit	98	175	202	201	205
Handel	24	33	45	31	58
Gebruik	5	9	7	1	2
In- en uitvoer	10	7	3	2	4
Fabricatie	13	7	8	9	11
Andere	0	2	1	2	2
Totaal	150	233	266	246	282

We zien in 2020 een stevige stijging van de cijfers inzake drugs, en dit in zowat alle rubrieken.

De registratie van het aantal feiten van **bezit** ligt ongeveer op hetzelfde niveau als in 2018 en 2019. Dit aantal ligt heel wat hoger dan de jaren ervoor.

Het aantal registraties van **handel** kende na de piek in 2018 weer een daling in 2019, maar die wordt volledig teniet gedaan door de sterke stijging in 2020. We zitten hiermee op het hoogste aantal van de afgelopen 5 jaar.

De andere feiten zijn lichtjes gestegen, maar liggen in de lijn van de voorbije jaren.

Deze rode cijfers betekenen niet noodzakelijk het werkelijke aantal drugsfeiten in onze politiezone gestegen is. De registratie van deze feiten zegt vaak meer over het speurwerk en het aantal georganiseerde acties van de politie dan van het bestaan van het fenomeen zelf. De voorbij jaren heeft politiezone Demerdal-DSZ hier sterk op gewerkt.

Cybercrime

In de statistieken van 2016 en 2017 vinden we telkens 102 **misdrijven met een ICT of online element**, in 2018 waren dat er 147 en in 2019 ging de stijging door tot 169 feiten. In 2020 was dit booming business met 304 feiten.

We zagen hierboven al dat **Informaticacriminaliteit** sterk gestegen is. Deze cijfers gaan over de registratie van informaticacriminaliteit in strikte zin: "specifieke strafbaarstellingen betreffende aanslagen op de veiligheid van een systeem of de integriteit van de in een informaticasysteem opgeslagen gegevens". Met andere woorden: het toestel zelf of de gegevens erop worden gemanipuleerd.

Informaticacriminaliteit	2018	2019	2020
Informaticabedrog	51	64	146
Hacking	8	9	10
Valsheid in informatica	0	1	2
Sabotage	0	0	1
Totaal	59	74	159

We tellen hier 146 feiten van **Informaticabedrog** (bv iemands pc blokkeren en geld vragen om hem terug vrij te geven, of geld afhalen met een gestolen kredietkaart), wat meer dan een verdubbeling is. Vooral **Phishing** werd meer geregistreerd: 56 feiten in 2020 tegenover respectievelijk 19 en 17 in 2018 en 2019.

De 10 feiten van **Hacking** (computerinbraak), 2 van **Valsheid in informatica** en 1 van **Sabotage** zijn ongeveer gelijk gebleven.

Daarnaast probeert men **Cybercriminaliteit in ruime zin** in kaart te brengen. Hierbij wordt niet noodzakelijk het computersysteem zelf belaagd, maar wordt een misdrijf gepleegd met behulp van computers, het internet, ...Hierin zitten bijvoorbeeld internetfraude (maakt in de statistieken deel uit van de categorie Bedrog – oplichting) of zedenmisdrijven via internet.

We registreerden 115 feiten van **Oplichting via internet** (Internetfraude). In 2018 en 2019 telden we daarvan 68 en 67 feiten, 43 in 2017. Van **Zedenmisdrijven via het internet** registreerden we in 2020 5 feiten, tegenover 3 in 2019 en 0 in 2018.

Cyberbelaging, ten slotte, wordt ook apart bijgehouden. We gaan hier van 14 feiten in 2018, over 21 in 2019 naar 24 registraties in 2020.

Misdrijven tegen de lichamelijke integriteit

	2016	2017	2018	2019	2020
Opz. slagen en/of verwondingen buiten familie	110	103	88	101	69
Opz. slagen en/of verwondingen binnen familie	71	59	77	65	68
Andere opzet. misd. lich.int.	12	3	6	5	7
Onopzet. Misd. Lich. Int.	9	2	12	8	5
Doodslag	4	1	3	1	1
Moord	0	1	0	0	1
Schuldig verzuim	0	0	0	0	1
Totaal	206	149	186	180	151

Het aantal geregistreerde misdrijven tegen de lichamelijke integriteit ligt lager dan de vorige jaren (behalve in 2017 toen er zeer weinig feiten waren).

We zien een sterke daling in het aantal **Opzettelijke slagen en verwondingen buiten de familie**.

In de andere categorieën blijven de cijfers binnen de grenzen van de voorbije jaren.

Het feit van Doodslag in de tabel is een poging.

Verkeersongevallen met lichamelijk letsel

Evolutie

Aard ongeval	2017		2018		2019		2020	
	Diest	S-Z	Diest	S-Z	Diest	S-Z	Diest	S-Z
Met lichamelijk letsel	74	56	97	61	80	49	44	35
waarvan met doden	1	1	0	1	3	1	0	0
totaal	130		158		129		79	

Het aantal ongevallen met lichamelijk letsel in PZ Demerdal-DSZ kende een zeer sterke daling in 2020. Het ligt het laagst van de afgelopen jaren. De daling is zichtbaar in beide steden, zij het het meest uitgesproken in Diest. Daar is het aantal ongevallen met lichamelijk letsel bijna gehalveerd.

Ook het aantal **zwaargewonden** lag laag: 4 in Diest en 6 in Scherpenheuvel-Zichem. Er was gelukkig geen enkel dodelijk ongeval.

Bijna een kwart (24%) van de ongevallen LL gebeurde in het **weekend**. Ook twee van de zwaargewonden vielen in het weekend. Deze cijfers wijken weinig af van die van vorige jaren.

In Diest scoorden de Omer Vanaudenhovelaan alweer het slechtst met 4 ongevallen met lichamelijk letsel, waarvan 1 zwaargewonde. De Citadellaan en de Diestsebaan volgen met eveneens 4 ongevallen LL, zij het zonder zwaargewonden. De Leuvensesteenweg en de Hasseltsestraat telden 3 ongevallen LL.

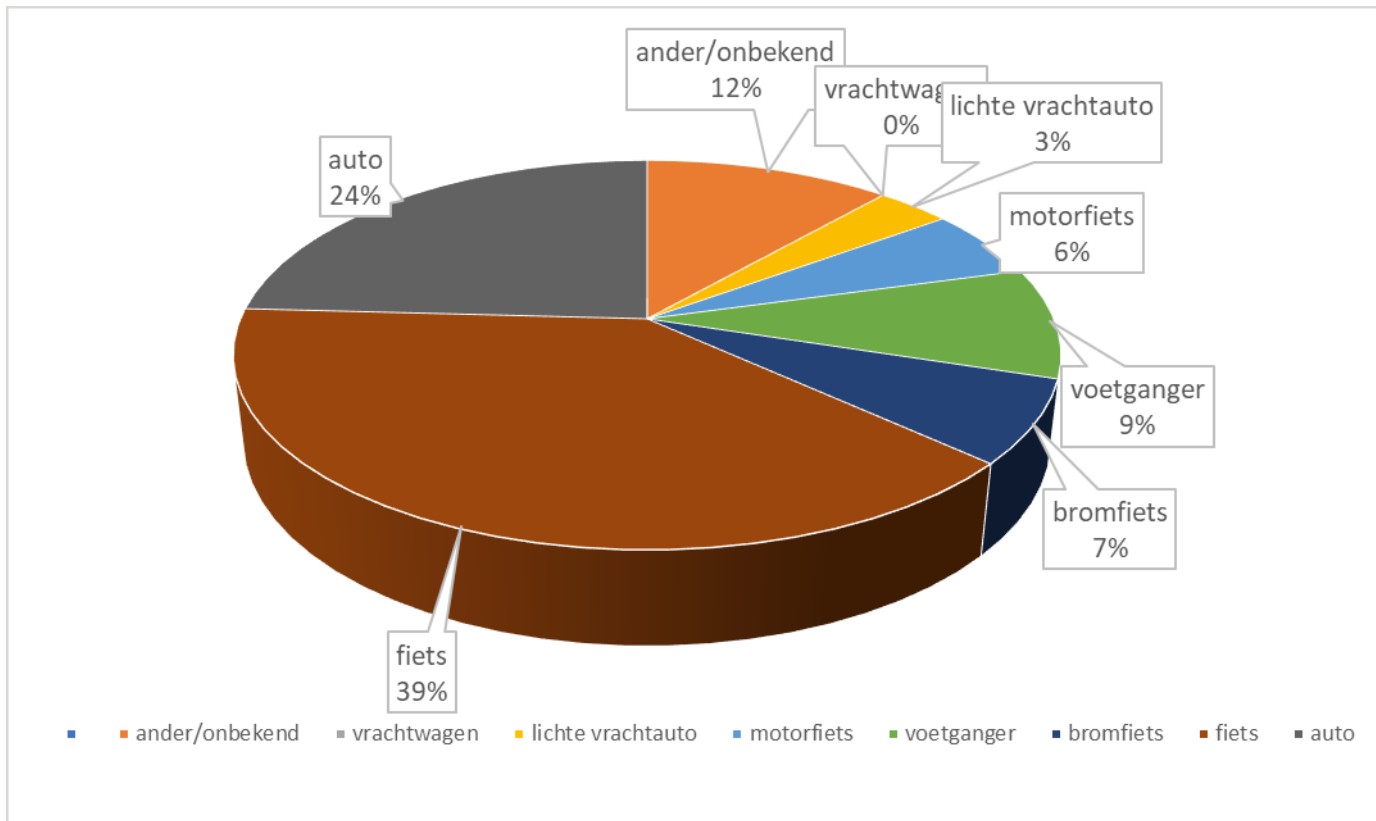
In S-Z telden we 5 ongevallen op de Mannenberg, alle met lichtgewonden. De Westelsebaan deed het niet veel beter met 3 ongevallen met daarbij 2 zwaargewonde slachtoffers.

In 8% van de ongevallen LL was men onder invloed van **alcohol** (idem in 2019), in 3 % onder invloed van **drugs of medicatie** (4% in 2019). Bij geen enkel van de ongevallen met zwaargewonden waren er drugs of alcohol gemoeid.

Bij 2% van de ongevallen LL werd melding gemaakt van overdreven **snelheid**.

Bij 9% (7 ongevallen LL) was er sprake van **vluchtmisdrijf** (12% in 2019).

Aard weggebruiker

34 slachtoffers reden met de fiets, 21 slachtoffers waren bestuurders of passagiers van gewone auto's. De andere slachtoffers waren 8 voetgangers, 6 bromfietzers, 5 motorfietzers en 3 reden er met een lichte vrachtwagen.

Het aandeel slachtoffers dat met de **fiets** reed, lag in 2020 beduidend hoger dan vorig jaar (39% tegenover 28% in 2019). In 2020 maakten zij de grootste categorie van slachtoffers uit. Vorig jaar waren dat nog **bestuurders/passagiers van gewone auto's**. Zij vormden in 2019 45% van de slachtoffers; dit jaar is dat teruggelopen tot 24%. Bij de andere soorten weggebruikers zien we geen grote verschillen.

10 **zwaargewonden** waren 6 slachtoffers fietsers, 3 voetgangers en 1 onbekend. Zes fietsers raakten lichtgewond terwijl ze op tocht waren met hun elektrische fiets (geen speedpedelecs).

Bij twee van de ongevallen met lichamelijk letsel was **zwaar vervoer** betrokken.

Zes van de zwaargewonden waren tussen 35-64 jaar oud, 2 tussen 25-34 jaar en 2 ouder dan 65.

Dertien minderjarigen raakten lichtgewond.